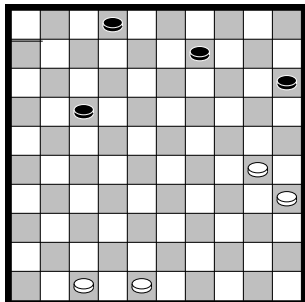

Les 9 De achterzet

We gaan vandaag aanvallen! Schijven aanvallen, wel te verstaan. Een zet waarmee je achter schijven van je tegenstander loopt, noemen Friezen een achterstreek of achterzet.

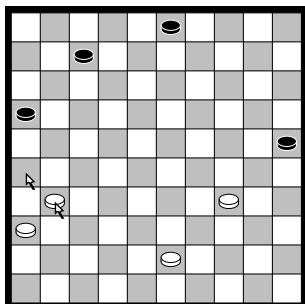

Wit kan hier aanvallen door achter een schijf te lopen. Wit dreigt na de aanval een zwarte schijf te slaan en zwart kan daar niks meer tegen doen.

☺ Zet een pijl bij de winnende zet voor wit!

Een zet waarbij je jezelf verplicht om op de volgende zet te slaan noemen we een achterzet.

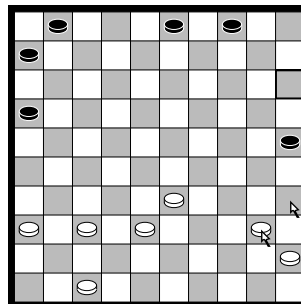
Een achterzet kan heel sterk zijn, maar het is ook heel gevaarlijk om achter een schijf of meerdere schijven te kruipen!

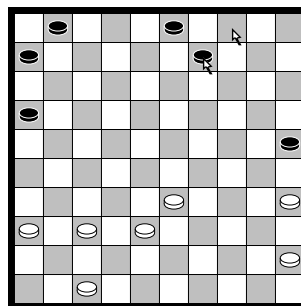
Wit doet een achterzet (zie pijltjes). Hij dreigt nu 2 schijven te slaan. Omdat wit op meerslag staat kan zwart plakken.

☹ Zet een pijl bij de winnende zet voor zwart.

Kijk nu eens naar het diagram in de volgende kolom. Stoffel speelt tegen Judith. Stoffel denkt: "Als ik nou eens die rechter schijf van zwart aanval, dan kan ze niet voorkomen dat ik

hem op de volgende beurt sla!" Stoffel kijkt nog even goed en speelt de achterzet. Judith gaat nu nadenken over een slimme truc. "Wit moet straks slaan wat ik ook doe. Ik weet ook waar hij uitkomt! Eigenlijk kan ik twee keer achter elkaar zetten dus. Die witte schijf die mijn schijf geslagen heeft ga ik gebruiken voor een combinatie! Die moet straks weer slaan en dan sla ik er 4!"

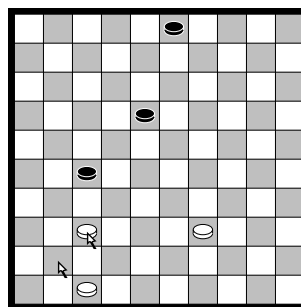
En Judith speelt haar zet!

☹ Kleur het veld waar wit nu heen moet slaan.

☹ Zet een pijl bij de volgende zet die Judith doet.

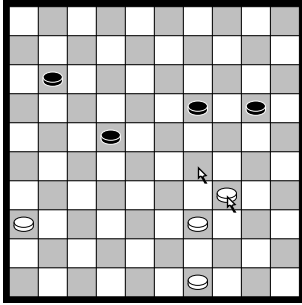
☹ Kleur het veld waar zwart uitkomt.

Als je een achterzet doet, krijgt je tegenstander een vrije zet!

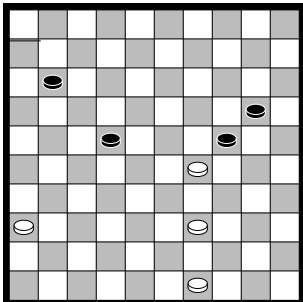

Wit heeft net een achterzet gedaan (zie pijltjes). Zwart heeft nu een vrije zet. Kijk goed hoe wit op de volgende beurt moet slaan en bedenk dan hoe je je vrije zet benut!

☺ Teken een pijl bij de winnende zet voor zwart

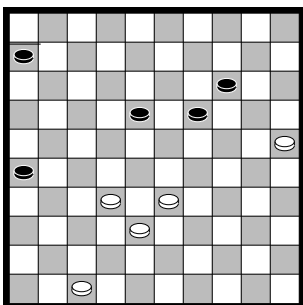

Hier kan wit met behulp van een achterzet winnen. Wit valt een zwarte schijf aan. Hij dreigt de schijf op de volgende beurt recht te slaan. Zwart heeft maar 1 zet om dit te voorkomen. Hij moet de aangevallen schijf opzij spelen.

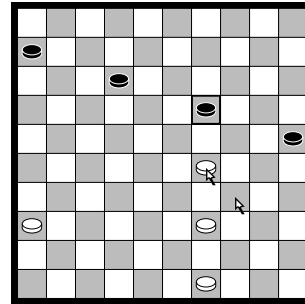
Na de zet voor wit en voor zwart staat het zo. De gedwongen zet van zwart is ook een achterzet! Wit kan nu een zetje uithalen.

☺ Zet een pijltje en een kruisje om aan te geven hoe wit combineert.

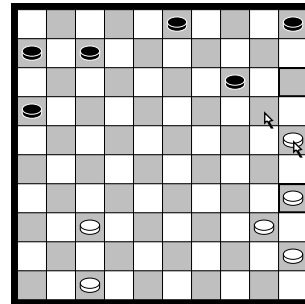
In deze partijstand had zwart geen goed antwoord op de achterzet van zwart.

☹ Zet een pijl bij de winnende achterzet voor wit!

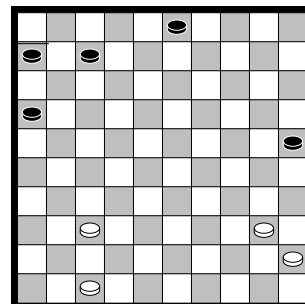

Wit heeft net een zwarte schijf aangevallen met een achterzet. Kijk eens goed of zwart zich verdedigen kan.

☹ Zet een pijl bij de zet die zwart doen moet.

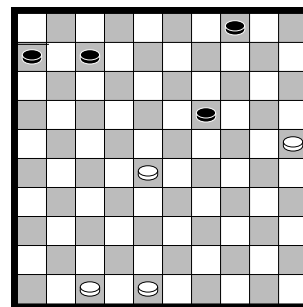
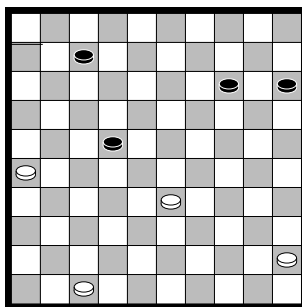
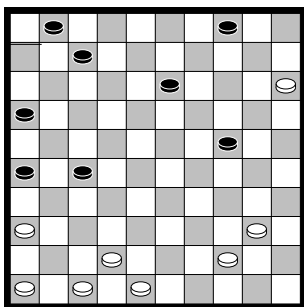
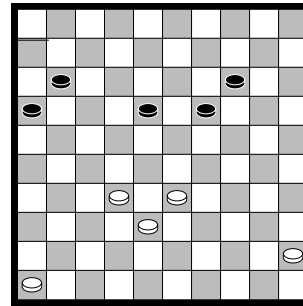
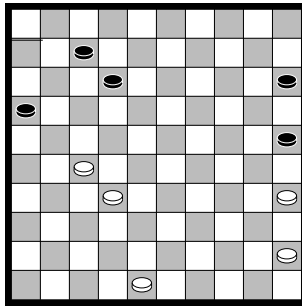
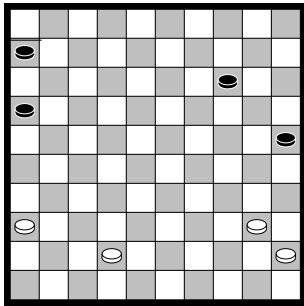
Wit offert hier een schijf om hem daarna meteen terug te winnen en vervolgens door te breken naar dam. Wit offert een schijf, zwart slaat schuin, wit slaat recht en zwart slaat weer recht.

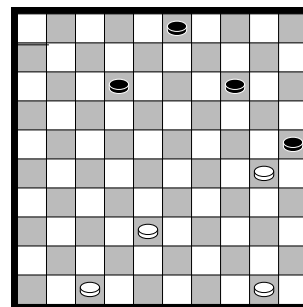
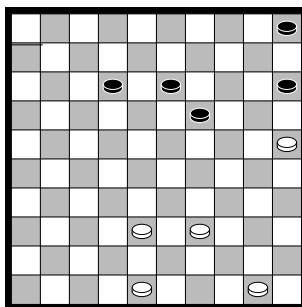
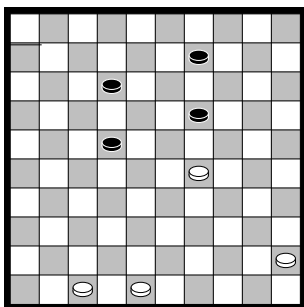
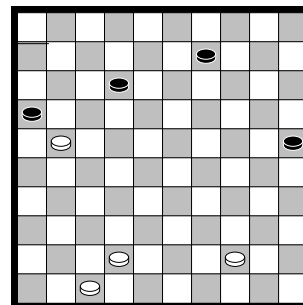
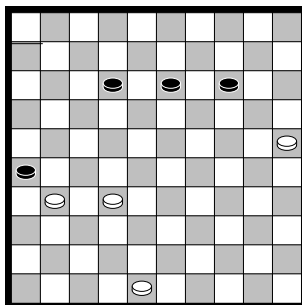
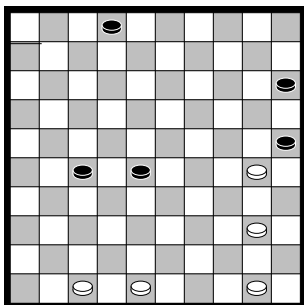
☹ Zet een pijl bij de achterzet die wit nu speelt!

Toets 9.1 De achterzet

Zet een pijl bij de winnende achterzet!

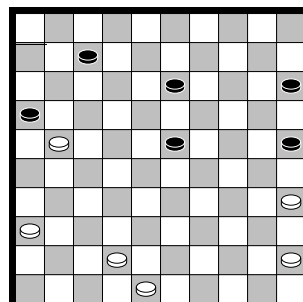
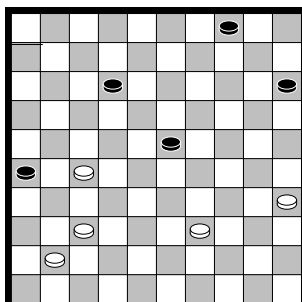
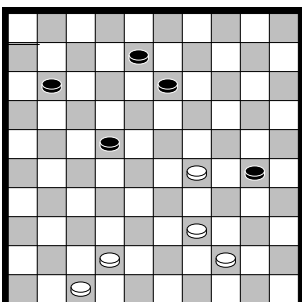
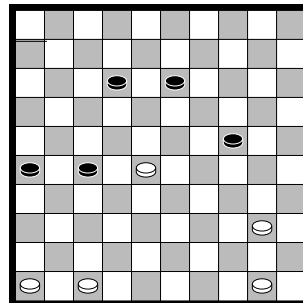
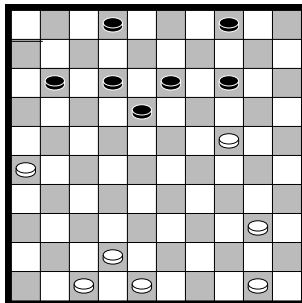
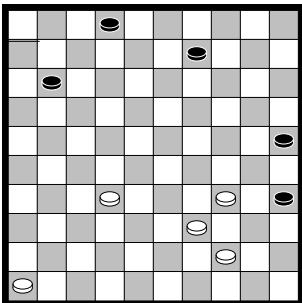
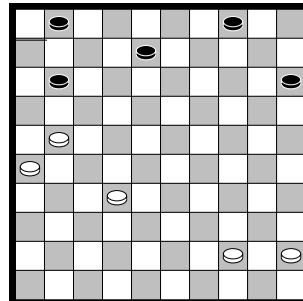
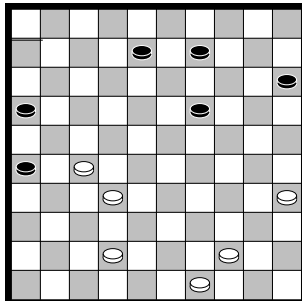
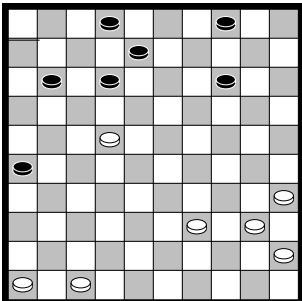
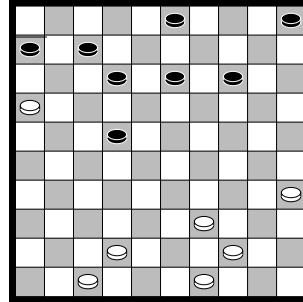
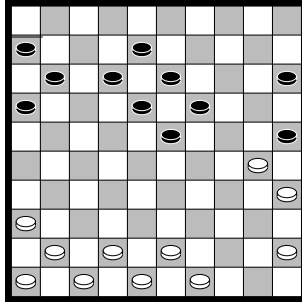
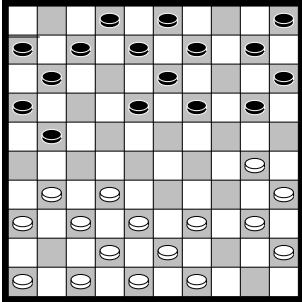

Zwart heeft zojuist een achterzet gedaan. Wit maakt gebruik van de vrije zet en combineert. Zet een pijltje en een kruisje.

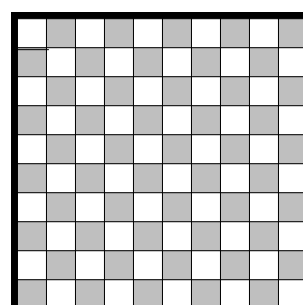
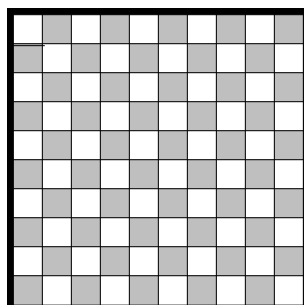
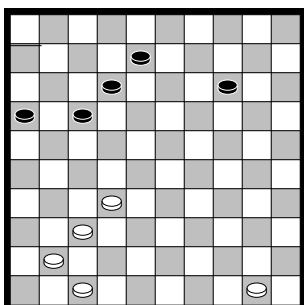
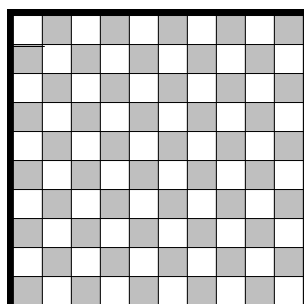
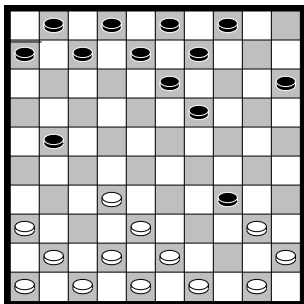
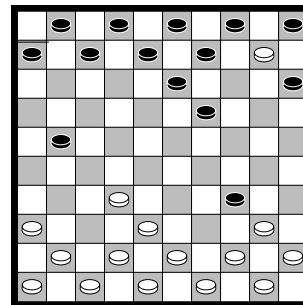
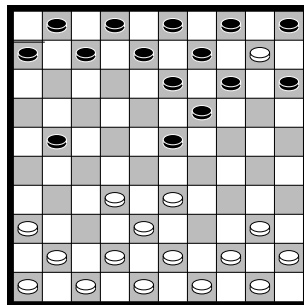
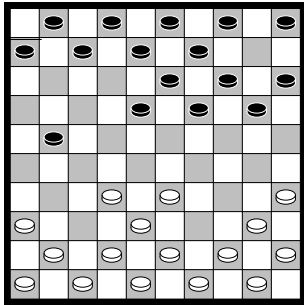
Toets 9.2 De vrije zet

Gebruik de vrije zet en combineer! Zet pijltjes bij de zetten en een kruisje op het veld waar je heenslaat.

9.3 Extra opgaven

Deze stand is voorgekomen in een partij tussen twee sterke Friese dammers. Augustinus van der Goot speelde met wit tegen Sjoerd Couperus. Van der Goot is liefst twaalf keer kampioen van Friesland geworden, een record. Maar ook grote kampioenen maken fouten. Wit speelde hier een foutieve achterzet. In het volgende filmpje (van links naar rechts) zie je de combinatie die zwart daarop uitvoerde. Teken in alle diagrammen met een pijl de zetten voor wit en zwart. Teken in het lege diagram de stand die uiteindelijk overblijft.

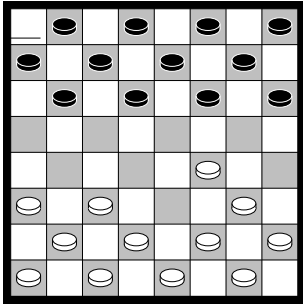
Wit speelt een achterzet
(zet een pijltje)

Zwart is verplicht te antwoorden
met een achterzet
(teken de stand in)

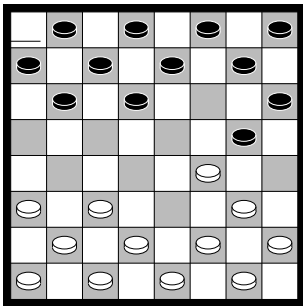
Wit voert een combinatie uit
(teken in het diagram pijltjes en
een kruisje)

9.4 Dammen op het kleine bord

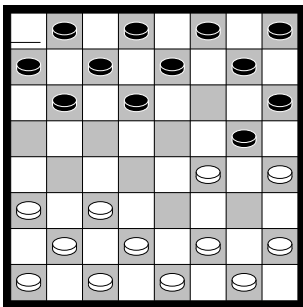
Brechtje speelde met wit een partij tegen Afke.
We volgen de partij.

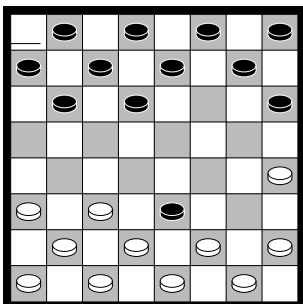
Een bekende openingszet.

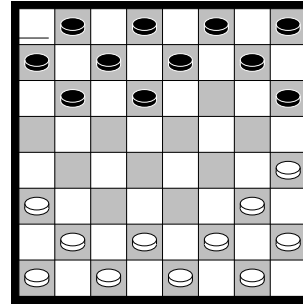
Afke reageert met een achterzet. Zwart dreigt op de volgende beurt te slaan.

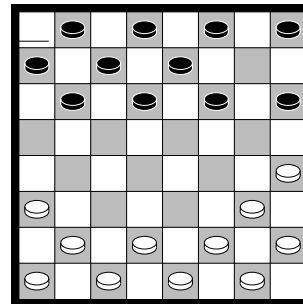
Brechtje vindt het niet erg dat Afke slaat. Ze slaat immers straks weer een schijf terug.

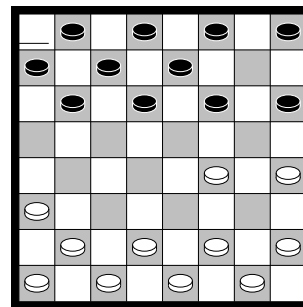
Afke slaat schuin.

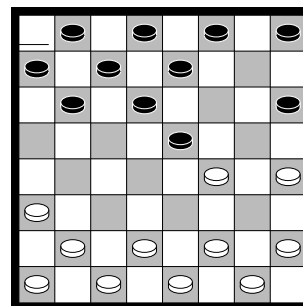
Brechtje sloeg overdwars. Beide spelers sloegen 1 schijf: Een ruil.

De spelers bouwen op.

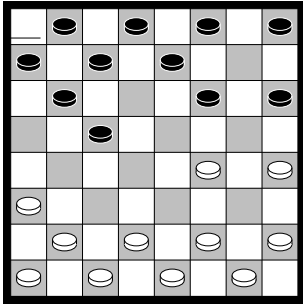

Hier dacht Afke na over een achterzet. We bekijken eens waar ze over nadenkt:
"Als ik achter die schijf loopt, staat het zo."

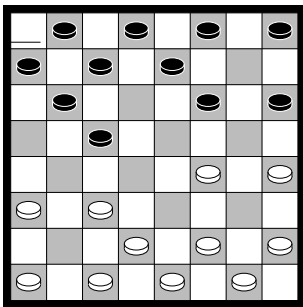

Ächterlopen is gevaarlijk, heb ik geleerd. Eens kijken of wit hier een slimme zet zet heeft.

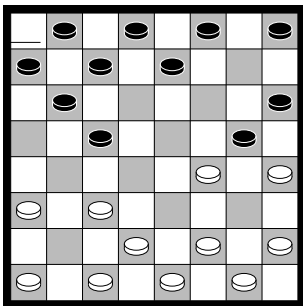
Zie jij welke slimme zet wit kan doen?

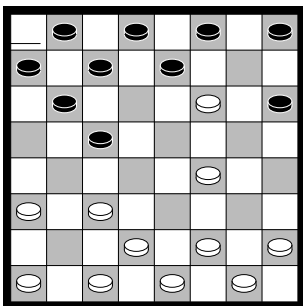
Afke heeft de zet die ze overwoog, goed gecontroleerd. Afke zag dat wit een schijf kon winnen na die zet. Ze speelt een andere zet.

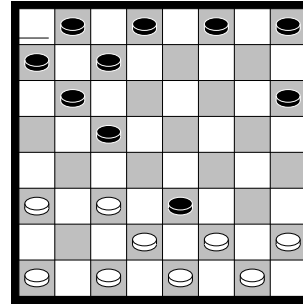
Brechtje antwoordt met een sterke zet. Zwart kan nu maar weinig goede zetten doen. Daarom kiest Afke voor een ruil.

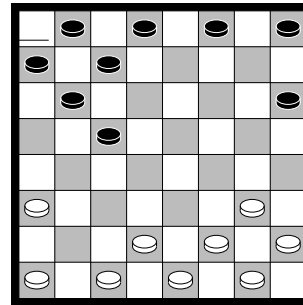
Brechtje slaat schuin.

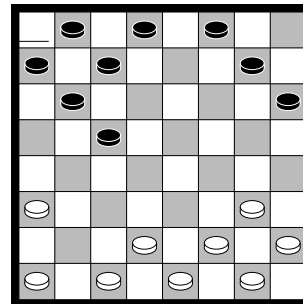
Afke kan er 2 slaan.

Brechtje heeft keuze. Ze slaat overdwars.

De spelers moeten weer opbouwen.

Afke speelt snel een zet, maar deze zet is fout. Wit won de partij nu door een ijzersterke achterzet.

Hoe zou jij spelen met wit?

☺ Zet een pijl bij de goede zet!

